

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
13 Ocak 2020 Pazartesi

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı, devam eden jeopolitik belirsizliklere karşın küresel ticarete ilişkin beklentilerle temkinli bir seyir izliyor. ABD-İran arasındaki gerilim bir miktar hafiflese de önemini koruyor. Bununla birlikte, ABD-Çin arasındaki ticaret anlaşması dünya genelinde riskli varlıkları destekliyor. Beklentilerin altında gelen ABD Aralık ayı istihdam verilerinin piyasa fiyatlamalarına etkileri ise görece sınırlı kaldı. Hisse senetleri genel itibarıyla Cuma gününü zayıf tamamlarken, güvenli limanlara talepte belirgin bir artış gözlenmedi. Bu ortamda, Türk finansal varlıklar pozitif bir seyir izledi. Borsa İstanbul gösterge endekslerinde %0,6 yükseliş kaydedilirken, tahvil faizleri geriledi. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,2 değer kaybetti. Yeni haftanın başında küresel risk iştahındaki temkinli iyimser seyir sürerken, hafta içinde makroekonomik gündem oldukça yoğun olacak. ABD-Çin arasındaki ticaret anlaşmasının yanında, gelişmiş ekonomilerde açıklanacak Kasım ayı sanayi üretimi verileri, ABD Aralık enflasyon rakamları ve Çin 2019 dördüncü çeyrek GSYH sonuçları takip edilecek. Yurtiçinde ise, bugün Kasım ayı ödemeler dengesi ve yarın Kasım ayı sanayi üretimi verileri ile Çarşamba Aralık ayı merkezi yönetim bütçe istatistikleri ve Perşembe günü de TCMB faiz kararı gündemin ön sırasında yer alacak.

Ekim döneminde yurtdışında işgücüne katılım değişmezken, istihdamda gözlenen artışla işsizlik oranı geriledi. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, Eylül döneminde %13,9 olarak gerçekleşen genel işsizlik oranı Ekim döneminde %13,6'ya indi. Aynı zamanda, tarım dışı işsizlik oranı %16,2'den %15,9'a geriledi. Bununla birlikte, genç nüfusta işsizlik oranı %25,2'ye düştü. Ekim döneminde mevsimsellikten arındırılmış işgücüne katılım oranı %52,9'da sabit kalırken, istihdam oranı %45,6'dan %45,7'ye yükseldi. İstihdamın sektörel dağılımı ise tarım dışı sektörlerde genele yayılan artışlara işaret ediyor. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, tarım sektöründe istihdam bir önceki döneme kıyasla 92 bin kişi azalırken, tarım dışı sektörlerde 214 bin kişi artış kaydedildi. Böylece toplam istihdamdaki

Takvim

- 13-Oca** TCMB, Ödemeler dengesi, Kasım
TÜİK, İnşaat maliyet endeksi, Kasım
Japonya, Tatil
- 14-Oca** TÜİK, Perakende satış endeksleri, Kasım
TÜİK, Ciro endeksleri, Kasım
TÜİK, Sanayi üretim endeksi, Kasım
ABD, TÜFE, Aralık
- 15-Oca** TÜİK, Konut satışları, Aralık
HMB, Merkezi yönetim bütçe dengesi, Aralık
Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Kasım
ABD, ÜFE, Aralık
- 16-Oca** TCMB, Özel sektör yurtdışı kredi borcu, Kasım
TCMB, Faiz kararı
ABD, Perakende satışlar, Aralık

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	118,664	0.57%	7.76%	3.70%
BİST-30	144,456	0.59%	7.66%	4.05%
XUSIN	142,332	0.18%	8.10%	2.28%
XBANK	171,271	1.56%	11.36%	6.93%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	5.8767	0.13%	1.38%	-1.20%
Euro/TL	6.5355	0.39%	0.94%	-2.00%
Sepet Kur*	6.2046	0.15%	1.25%	-1.53%
Euro/Dolar	1.1120	0.14%	-0.21%	-0.80%
Dolar/JPY	109.46	-0.05%	0.20%	0.78%
DXY	97.3560	-0.01%	0.19%	1.00%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	11.21%	11.56%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	11.47%	11.86%
TR - Eurobond (17 Şubat 2045)	6.27%	6.43%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.83%	1.86%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
22 Nisan 2020	5.125%	101.35	0.169%
18 Mayıs 2021	4.875%	101.55	3.678%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1562.03	-0.22%	5.64%	2.32%
Reuters/Jefferies CRB*	194.35	0.31%	1.58%	-0.85%
Brent (Dolar/varil)	64.98	-0.11%	1.74%	-0.95%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.20	-0.41%	-1.37%	0.18%
* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index				

Piyasalarda Bugün

artış Ekim'de 122 bin kişi oldu. Arındırılmamış veriler, 2018 Ekim döneminde %11,6 olan genel işsizlik oranının 2019 Ekim döneminde %13,4 olarak gerçekleştiğini gösteriyor.

ABD Aralık ayı tarım dışı istihdam verileri beklentilerden zayıf geldi. Tarım dışı istihdam Aralık'ta bir önceki aya göre 164 bin kişilik beklentilerin altında 145 bin kişi artarken Kasım verileri aşağı yönde revize edildi. Ülke genelinde işsizlik oranı ise %3,5'te sabit kaldı. Bununla birlikte, ülkede ortalama saatlik kazançlar Aralık'ta bir önceki aya göre %0,3 olan tahminlerin altında %0,1 artarken, saatlik ortalama kazançların yıllık artış hızı ise %3,1'den %2,9'a yavaşladı.

Miktar bazlı veriler, Kasım'da hem ihracatta hem de ithalatta artışa işaret ediyor. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre, ihracat bir önceki aya göre Aralık'ta %1,2 artarken, ithalatta aylık artış %2,8 olarak gerçekleşti. Bununla birlikte, Kasım'da dış ticaret haddi, bir önceki aya göre 1 puan artışla 104,6'ya yükseldi. Dış ticaret haddindeki iyileşmede, ihracat fiyatlarındaki %2'lik düşüğe karşın, ithalat fiyat endeksindeki %6,5'lik sert düşüş etkili oldu.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Pegasus (PGSUS) – 2020 yılına ilişkin beklentilerini duyurdu. Buna göre şirket 2020'de;

- %12-%14 kapasite artışı,
- Yatay iç hat doluluk oranı,
- Dış hat doluluk oranında 1-1,5 yüzde puan artış,
- %32-%32,5 FAVÖK marjı,
- 210-250 milyon euro net kâr öngörüyor.

Anadolu Efes (AEFES) – 4. çeyreğe ilişkin satış hacmi verilerini paylaştı. 2019'un son çeyreğinde şirketin konsolide satış hacmi %2,4 artışla 21,7 milyon hektolitreye (mhl) ulaştı. Konsolide satış hacmi 2019 yılının tamamında, şirketin düşük-orta tek haneli büyüme beklentisi doğrultusunda yıllık bazda %1,9 oranında artışla 110,9 mhl'ye ulaştı. 2019'da bira operasyonları %5,9, meşrubat operasyonları %0,1 büyüdü.

Türkiye'nin ihracatını 2019 yılında tutar olarak en çok artırdığı bölge Orta Doğu oldu. Orta Doğu'ya ihracat 1,9 milyar dolar artarken, söz konusu artışta kimya sektörü ihracatının %41 oranında artış kaydetmesi etkili oldu. İkinci en yüksek tutar artışı yaşanan bölge ise Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT). BDT bölgesine gerçekleştirilen ihracat bir önceki yıla göre 1,8 milyar dolar artarak (%18,5 artış) 12,8 milyar dolar seviyesine ulaştı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre 2019 yılı ihracatının %49,5'i AB ülkelerine gerçekleştirilirken, bu bölgeye yapılan ihracat hacmi dolar bazında bir önceki yıla göre %0,9 düşüş kaydetti. Ancak dolar bazında gerçekleşen söz konusu düşüşün euro/dolar paritesi hareketinden kaynaklandığı görülüyor. Nitekim parite hareketi dışarıda bırakıldığında euro bölgesine gerçekleştirilen ihracatın %4 civarında bir artış kaydettiği görülüyor.

Prototipi tanıtılan "Türkiye'nin Otomobili" projesinde gözler seri üretim için yapılacak fabrikaya odaklanırken, tescil süreçlerinin de ulusal ve uluslararası alanlarda hızla ilerlediği ifade edildi. Bu kapsamda, Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG), otomobilin tasarımları için Avrupa'da bazı ülkelerin yanı sıra Rusya Federasyonu, ABD, Hindistan, Çin, Japonya ve Güney Kore'ye tescil başvuruları gerçekleştirdi. Otomobilin Türk cumhuriyetlerindeki tescil çalışmalarında da sona gelindiği bildirildi. Uluslararası alanda tescil çalışmalarının yanı sıra ulusal alanda da Türkiye'nin Otomobili'nin tescili için Türk Patent ve Marka Kurumuna (TÜRKPATENT) sınai mülkiyet başvuruları yapıldı. Otomobilin "Hız sabitleyici yönetim sistemi" ile "Yarı değiştirilebilir bataryalı elektrikli araç ve değiştirilebilir batarya sistemi ve mekanik bağlantı yapısı"nın patenti için başvuruda bulunuldu. TÜRKPATENT'te, söz konusu başvurular için araştırma ve inceleme raporlarının hazırlanması

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

bekleniyor. Kurum, TOGG tarafından çeşitli sınıflarda 3 farklı başlıkta yapılan marka başvurularını ise uygun bularak gerekli tescilleri tamamladı.

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD), 2019 yılına ait toplam üretim, ihracat ve pazar verilerini açıkladı. Türkiye'de geçen yıl bir önceki yıla göre toplam otomotiv üretimi %6 azalışla 1 milyon 461 bin adet olarak gerçekleşti. Otomobil üretimi ise %4 gerileyerek 982 bin 642 adet oldu. Türkiye otomotiv pazarı 2019 yılını, bir önceki seneye göre %23 daralarak 491 bin 909 adet seviyesinde kapatırken, otomobil pazarı %20 kayıpla 387 bin 256 adet ile yılı tamamladı. Baz etkisi dikkate alındığında toplam otomotiv pazarı 2017 yılına göre %50 daraldı. Ticari araç grubu üretiminde de 2019 yılında %9 azalma yaşandı. Bu dönemde hafif ticari araç üretimi %8 daralırken, ağır ticari araç üretiminde de %18'lik azalma yaşandı. Ticari araç pazarı ise 2018 ile karşılaştırıldığında %33 küçüldü. Toplam otomotiv ihracatı 2019 yılında, bir önceki yıla göre adet bazında %5 azalarak, 1 milyon 252 bin 586 adet olarak gerçekleşti. Otomobil ihracatı ise %5 düşerek 828 bin 744 adet oldu. Bu dönemde ihracat dolar bazında %3 azalırken, euro bazında %2 arttı. Buna göre toplam otomotiv ihracatı 31,2 milyar dolar olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı ise 11,9 milyar dolar ile 2019 yılını kapattı. Euro bazında otomobil ihracatı ise %1 artarak, 10,6 milyar avro seviyesinde gerçekleşti. OSD Yönetim Kurulu Başkanı Haydar Yenigün yeni yılın normalleşen bir dönem olacağını ve 2020 yılı pazar tahminlerini 580 bin adet olarak belirlediklerini açıkladı. Asıl hedefin 2 milyon adetlik pazar büyüklüğü olduğunu vurgulayan Yenigün, bu kapsamda 3 maddelik kısa vade önerisinde bulundu. Yenigün, otomotive özel sıfır faiz kapmayasının yapılmasını, hurda teşviki kapsamının genişletilerek sürekli hale getirilmesini ve vergi yükünü tüm yılı kapsayacak şekilde düşülmesini önerdi.

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (İMSAD), inşaat malzemeleri sanayi dış ticaret endeksi Kasım 2019 sonuçlarını açıkladı. Buna göre, Kasım 2019'a kadar olan 12 aylık dönemde yıllık ihracat 21,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracat miktar endeksi geçen yılın Kasım ayına göre %21,6 artış gösterirken, ihracat birim değer endeksi ise aynı dönemde %24,8 düşüş gösterdi. İthalatta ise miktar endeksinde yıllık bazda %12,2'lik artış yaşanırken, ithalat birim değer endeksinde yıllık %7,5'lik düşüş gözlemlendi.

Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) kumbarasındaki birikim 130 milyar liraya yaklaştı. Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) katılımcıların fon tutarı ile devlet katkısı fon tutarının toplam büyüklüğü olan 119 milyar 146 milyon lira ile otomatik katılımla sisteme dahil olanların biriktirdiği 8 milyar 194,4 milyon lira dikkate alındığında, sistemin toplam büyüklüğü 127 milyar lirayı aştı. Emeklilik Gözetim Merkezi'nin (EGM) verilerine göre, 2019 sonu itibarıyla sistemdeki katılımcı sayısı 6 milyon 871 bin 131 oldu. Söz konusu dönemde katılımcıların fon tutarı 101 milyar 884 milyon lirayı bulurken, devlet katkısı fon tutarı da 17 milyar 262 milyon lira olarak gerçekleşti. Böylelikle katılımcıların fon tutarı ile devlet katkısı fon tutarının toplam büyüklüğü 119 milyar 146 milyon lira oldu. Geçen yılın sonu itibarıyla BES'ten emekli olan kişi sayısı da 113 bin 302'ye ulaştı. BES katılımcı fon tutarının 90 milyar 822,5 milyon lirası faizli fonlarda, 11 milyar 61,4 milyon lirası ise faizsiz fonlarda değerlendirilirken, devlet katkısı fon tutarının 15 milyar 992,7 milyon lirası faizli, 1 milyar 269,5 milyon lirası da faizsiz fonlarda bulunuyor. Otomatik Katılım Sistemi'ndeki (OKS) 5 milyon 354 bin çalışanın biriktirdiği 8 milyar 194,4 milyon TL'lik fon tutarının ise 3 milyar 15,6 milyon lirası faizli fonlarda, 5 milyar 178,8 milyon lirası faizsiz fonlarda yer alıyor. Böylelikle BES ve OKS katılımcı fonlarının 93 milyar 838,1 milyon lirası faizli, 16 milyar 240,2 milyon lirası faizsiz fonlarda değerlendiriliyor.

Dünya Altın Konseyi (WGC) 2019 yılına ilişkin Küresel Altın Bazlı Fon Akışı Raporu'nu yayınladı. Rapora göre altın fonlarındaki altın miktarı 2019 yılında 400 ton artarak 2.881 tona ulaşırken, ons bazında 92.634 seviyesine ulaştı. Böylece altın fonlarındaki varlıkların piyasa değeri geçen yıla göre %37 artarak 141 milyar dolara ulaştı. Bu artışta altın miktarının yanında altının ons fiyatında görülen %18,4'lük artışın da etkisi var.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), boru hattıyla gerçekleştirilecek spot doğal gaz ithalatı kapsamında Şubat ayı için talepleri 27 Ocak Pazartesi günü alacak. Açıklanan miktardan daha fazla kapasite talebi gelmesi halinde aynı gün 11.00-11.15 saatlerinde yarışma

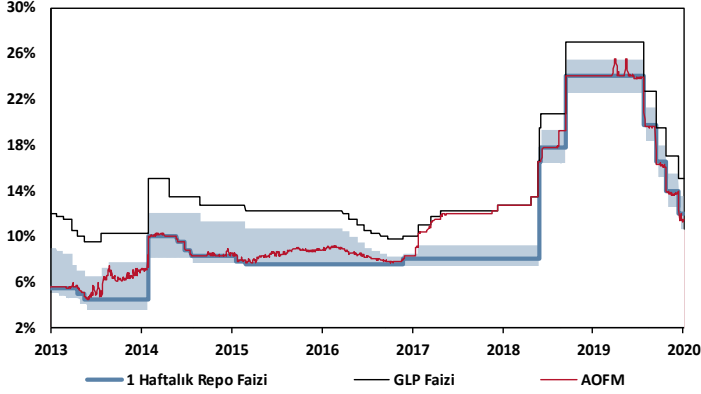
Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

yapılacak. Talep toplama sürecine ve yarışmaya katılmak isteyen ithalat lisansı sahipleri 21 Ocak Salı günü saat 17.00'ye kadar istenilen belgeleri Kurum'a sunabilecek.

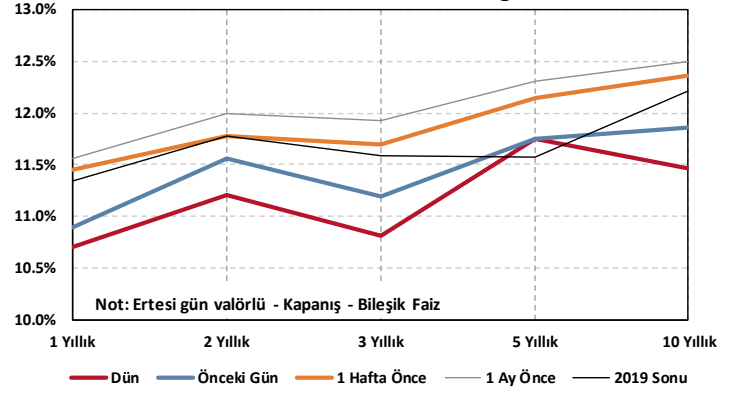
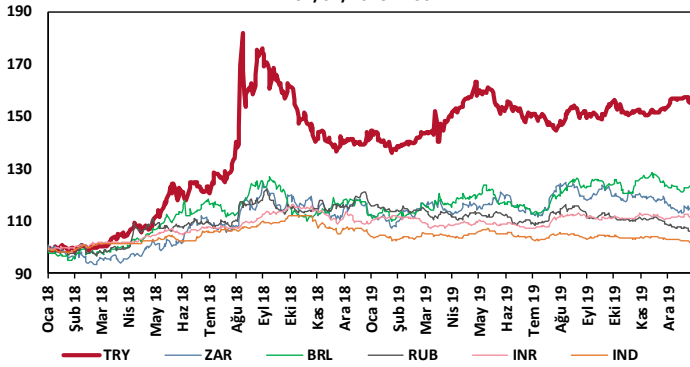
Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER) Yönetim Kurulu Başkanı Serhat Çeçen, elektrikli araç şarj istasyonlarının şebekeye entegrasyonunun sektörün önemli gündem maddelerinden olduğunu belirterek, "Elektrikli araç şarj istasyonu kurulumlarının dağıtım şirketlerinin kontrolü altında yapılması gerekiyor. Bu konuda Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) ve kamu kurumlarıyla birlikte çalışıyoruz." dedi. Çeçen, 2016-2020 yılları için 28,5 milyar liralık yatırım taahhüdü bulunan elektrik dağıtım sektörünün 2016'da 7 milyar lira, 2017'de 7,7 milyar lira, 2018'de 5,2 milyar lira olmak üzere yaklaşık 20 milyar liralık yatırım gerçekleştirdiğini ifade etti. Çeçen, Türkiye'nin giderek artan yenilenebilir enerji kapasitesinin ve çatı tipi güneş enerjisi santralleri gibi uygulamaların şebekeye sorunsuz entegrasyonu için dijitalleşme süreçlerine büyük önem verildiğini anlattı.

ABD'li enerji şirketi Türkiye'ye 200 milyon dolar yatırım yapacak. Küresel doğal gaz piyasasının önde gelen yenilenebilir yakıt üreticilerinden Taronis Technologies'ten yapılan açıklamada, Türkiye'de gazlaştırma ünitesi üretimi tesisi kurulacağı bildirildi. 200 milyon dolar yatırımla kurulacak tesiste 300 kilovatlık (KW) gazlaştırma ünitelerinin üretileceği ifade edildi. Açıklamada, Ankara merkezli Taronis Fuels Turkey Gaz Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin (Taronis Turkey) kurulum sürecinin hukuki olarak tamamlandığı bilgisi verildi. Üretimde kullanılacak tüm ekipmanların ise Türkiye'den temin edileceği belirtildi.

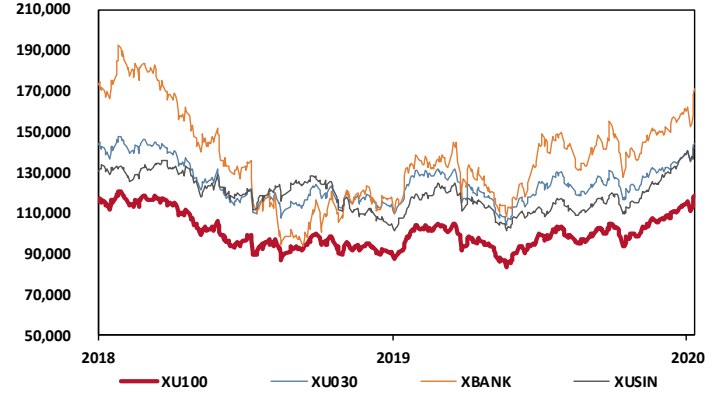
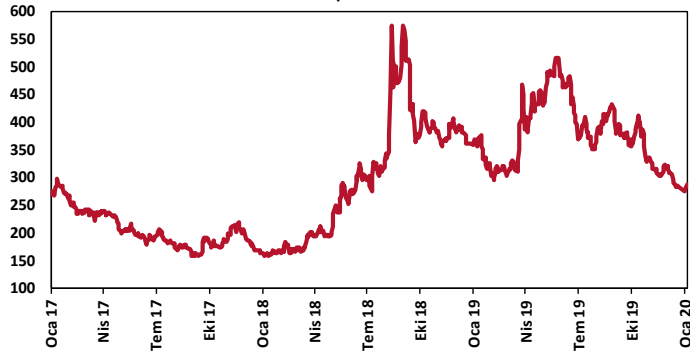
TCMB Faiz Koridoru

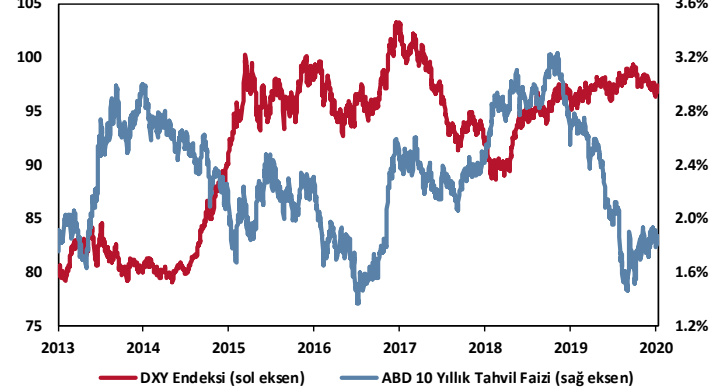
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

GOÜ Para Birimleri / USD
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

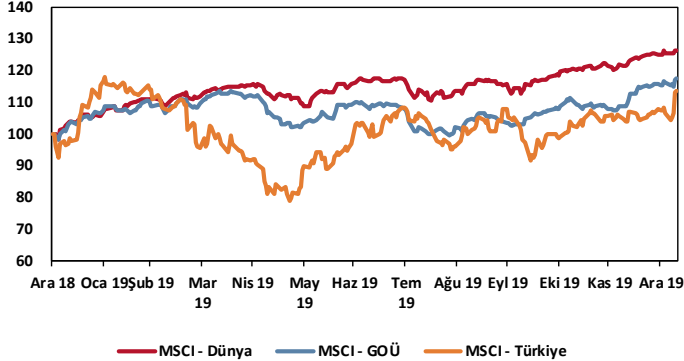
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

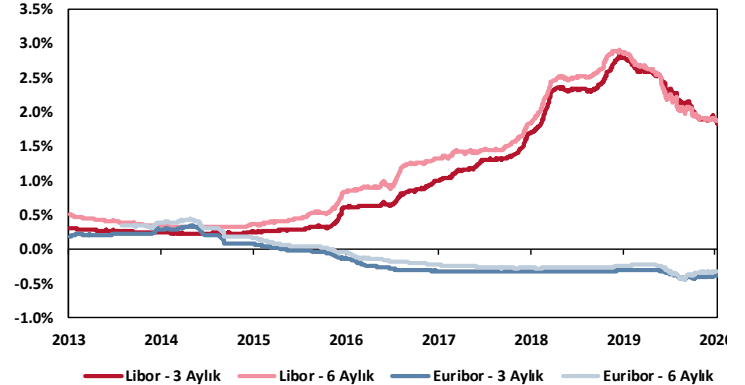

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr